

ruth weiss – *A New View of Matter / Nový pohled na věc* (ukázka)
Mařa 1999 (přeložila Pavla Jonsson)

VŽDYCKY JSEM MYSLELA ŽE JSTE ČERNÍ

vznáší se jak přízrak nad sousedy. poloviční šířky než sousedi. tenhle dům očí zavřených & otevřených. tenhle dům oken malých & velkých. vždycky rozsvíceno tady nebo tam. pronajímá své pokojíčky i pokoje od suterénu k půdě za 7 \$ týden. malířům & básníkům. to je ART CIRCLE v demingově uličce. severní čtvrť chicago. 1949. můj první domov mezi bohémou. v suterénu.

vymalovala jsem ho černě. od podlahy ke stropu. nejdřív jsem vzala podlahu. musela ji natřít znovu.

právě koupený zánovní gramofon. pod modrou žárovkou. slyším

BIRD
PREZ
LADY DAY
BUD
MONK
VILLA LOBOS
DJANGO
SARAH
SCHOENBERG
ŠOSTAKOVIČ
BARTÓK

chodím do barů. ne si povídat. psát. dívám se. poslouchám.

nikdy neslyším škrábání jehly. nikdy neslyším škrábání krysa pod oknem na prázdném pozemku vedle. záplaty oblohy. aťsi leje aťsi svítí slunce.

chodím navštěvovat STUFFA SMITHE. jeho garsonka v jižní chicagské čtvrti. nacpaná STUFFOVOU hudbou. jeho divoké jazzové housle otevírají strop. vracejí nebeskou klenbu.

píšu na lavičkách v parku. v noci. pod jediným světlem. slova tvoří křídla. chrání.

píšu na trase „L”. rachotí městem. některé řádky se pak těžko čtou. non-stop kavárna. píšu.

pracuju na baru v herně v CAPITOL LOUNGE. na státní ulici. ta skvělá ulice. když je tam DIZ tak s PERCYM & MILTEM & ostatní z budoucího MODERN JAZZ QUARTETU. je 3:45 ráno. DIZ trubku v ruce zezadu z pódia vyskočí na bar.přes stanici greyhoundu vedle. zase vejde do klubu z ulice. ukončí představení. řekne HUPAKTEKA HUPAKTEKA WHO PARKED THE CAR KDO ZAPARKOVAL TO AUTO.

pěšky domů 20 bloků nebo tak nějak. šetří to jízdné. za nějakých 40 let pořád sjíždím ten rif HUPAKTEKA!

* * *

léto 1950. z ruky do úst. od měsíce k měsíci. platím nájem 45 \$ měsíčně. pokoj se sprchou. pokoj s vyhlídkou. snídaně je spud-nut. bramborový donut. k obědu hotdog s kyselým zelím za 13 centů na stanici metra. k večeři asi čokoládovou tyčinku nebo ještě líp pivo za 10 centů na macdougallově ulici.

je mi 22.

nemyslím že se dožiju 30ti. asi ne. píšu. slova jsou kamarádi. slova jsou křídla. chrání. mám vlastní pokoj. to ano. vlastní pokoj tahle holka s rakem mít musí.

letní žár. fakt síla. pár tříd. málo škol. jak zaplatit nájem. nájem je třeba platit.

jdu po washingtonově náměstí. hlas co odněkud znám říká hej --- ty umíš německy. umíš francouzsky. v atlantic city je sjezd. potřebujou tlumočníky. tady je číslo. pospěš.

je to práce na týden. závan vzduchu od moře. platí se cesta hotel strava & 12 \$ na den. zážrak. můj život je bláznivá příkrývka sešitá ze zázraků.

promenáda na pláži. atlantic city. monopoly hra. překládám odborné termíny kterým nerozumím. slova jsou stejná. všechno záleží na přízvuku.

noc je moje. poslouchám příboj. nejdřív si zavolám pokojovou službu. sendvič a pivo. pak vyrazím od moře do temné části města.

mám splín. tóny saxofonu střílí šípy. pane na nebi! na křídlech hermových. ulice za ulicí. nohy před lokálem. sbohem smutku už tu nejsem cizí. MISS D hrají tvoje písně. sedm dnů. noc co noc. jediná bílá tvář v podniku. Jsou ke mně bezvadní.

1952. vlny světla v srpnu. žár vytváří fatu morganu. srpen zas na cestě. cesta vedoucí na západ. san francisco se noří z mlhy. město v oparu.

poslední stop mě vysazuje na broadway & columbus. north beach. tvrdí patříš sem. prima.

san francisco. jsem doma. město pro pěší. schody nahoru & dolů. vídeň. ne úplně. tu a tam to zabolí. tak dost. tohle není cestopisná přednáška.

bouračka. je 5 ráno. popeláři. proboha ne. jsem přímo v uličce. popelářské auto dvakrát týdně. dost.

volám domácímú. cokoliv jinýho. no... je tu jedna místnost nahoře. radši to nejdřív omrkněte. je to komůrka se světlíkem. 10 \$ měsíčně. skvělé. To je

finančně akorát. sprcha na střeše. jo. velikosti telefonní budky. pára ze sprchy. noční mlha. Můj čas určují hodiny na budově s trajekty. krásný výhled na bay bridge. tohle je doba před magistrálou která se pak po letech zřítíla při zemětřesení.

psací stroj rachtá na krabicích. píšu blues. a jiné barvy. kde je jazz.

večer jdu pěšky z north beach do fillmore. jsem v černém. jako vždycky. splývám s nocí.

jasné světlo JIMBO's BOP CITY. jazz 2 – 6 ráno. skvělá jam session.

JIMBO já nemám ani dolar. ty nemáš jeden dolar. já se tu snažím víst podnik. tak dobrá. tak jdi. ale příště ---. příště. JIMBO já ---. poslyš holka. popadni ten tác. bez platu. ale je tu dýško. pivo jen nealko. slyšíš.

STAN WILLIS *DIVOCH & GÉNIUS JE VZÁCNÁ VĚC* JONES klávesy & zpěv. COWBOY tu a tam vyšije tón na trubku. STEVEN se kulhavě pohupuje. prsty kolébají basu. to jsou. to jsou moje mety. kamarádi co spolu kouříme.

STAN ví kde žijou piána. chodí k lidem u kterých na něj čekají piána. jemný úsměv a pozdrav. jinak ani slovo. posadí se & hraje & hraje. odejde. žádné dveře za kterými žije piáno pro něj nezůstanou zamčené.

STAN mi dal svou desku. zřejmě první. píše na ni. „pro ruth která jednou zkrotí vesmír.“ COWBOY vypadá stejně i za čtyřicet let když troubí za mnou na session na oak street. to v STEVENOVĚ bejváku jsem poprvé slyšela *NOC V TUNISKU*.

známá jména zaskočí po koncertě do BLACKHAWKU. z ostatních klubů. 2 ráno. duševní strava. trubka tady. basa tam. putyka se otřásá v základech. jsou tu přítelkyně & placené přítelkyně. placené přítelkyně s lepším vychováním. jiskří to. nekonečný kolotoč. přísun věcí. tady to jede, fakt. i tak často přemýšlivá tvář. prožívající hudbu.

6 ráno. BOP CITY zavírá. o půl bloku dál JACKSON'S NOOK. pult. malá & temná místnost vzadu. wontonská polévka lahodná. kafe síla. lahoda & síla. PAN JACKSON. vysoký. světlá pleť. vlasy šedé & vlnité. věčná tvář. jeho děti se tu chovají dobře. tohle je místo kde se poslouchá.

jeden po druhém ti co musí hrát --- vstupují. hledání toho tónu --- toho jediného. je to jam pro tlukot srdce. bez podupávání nohou. bez tleskání.

pomalou jdu modrou barvou svítání. zpátky na north beach. víčka se zavírají kolem celé mé existence.

* * *